

Și astăzi misterele lui Decembrie 1989 au rămas să planeze deasupra noastră. Este foarte greu de intuit ce s-a întâmplat cu adevărat în acea iarnă în care un sistem aparent inexpugnabil a fost doborât prin cea mai sângeroasă și tulburătoare mișcare de prăbușire a unui regim comunist din Europa de est.

Mitingul uriaș programat de Nicolae Ceaușescu în 21 decembrie 1989 la București a fost ultimul act dintr-un lung șir de erori majore ale unui regim comunist care se încapățâna să nu-și recunoască urâtul și irevocabilul sfârșit. Izolat internațional pe deplin, lipsit de sprijin real în însăși structura propriului său partid și chiar în cea a organelor de forță ale statului totalitar, opac la toate informațiile care i se aduceau, dependent de psihozele stalinismului târziu, responsabil pentru o sinistru și sângeroasă represiune desfășurată la Timișoara în zilele precedente, dictatorul Ceaușescu se ambiționa să nu vadă și să nu realizeze iminența prăbușirii totalitarismului PCR din România. Era evident faptul că Statele Unite, Uniunea Sovietică și Europa Occidentală își dăduseră mâna spre a elimina aceste „satrapii roșii” de pe harta Europei și cu atât mai mult era evident lucrul că regimul din România era pe cât de închis și redundant pe atât de indezirabil scenei internaționale a anului 1989. După masacrul de la Timișoara și după toate celelalte mișcări de revoltă antidictatorială aprinse în acele zile de iarnă deosebit de blândă, dictatorul avea să facă mișcarea fatală pentru el și pentru un regim în care încetaseră să mai creadă chiar și activiștii PCR, un regim care se reducea la „comunismul de clan” al familiei Ceaușescu, al cercului restrâns de fideli din jurul președintelui RSR și al câtorva înalți responsabili din sistemul de represiune și teroare, sistem care inclusiv el fusese destul de demoralizat și divizat de comportamentul discreționar al lui Ceaușescu.

România din acel Decembrie 1989 trăia de mai bine de un deceniu sub spectrul celor 3 „F” - frig, foame și frică, însă cu toate acestea frica va fi învinsă tocmai de foame și de frig. Revenind la ziua decisivă de 21 decembrie 1989, trebuie văzută atmosfera din piață și starea de fapt care au condus la fuga lui Nicolae Ceaușescu în mai puțin de 24 de ore. Convocarea mitingului a fost în mod sigur greșeala decisivă care a generat furia populației și care a dat frâu liber tuturor energiilor, la vedere ori mai puțin, care așteptau momentul prielnic pentru răsturnarea acestui sistem.

În timp ce dictatorul își susținea ultimul său discurs de la balconul Comitetului Central al partidului intervine un inexplicabil moment de haos răsărit ca din senin. Totul pornește de pe direcția fix diagonal a privirii lui Ceaușescu, dintr-un punct accesibil ochiului și strategic ca amplasament al pieței, între Biblioteca Centrală și Palatul Regal, unde se aflau muncitorii de la Scânteia. Martori oculari ai scenei respective amintesc de rumoarea creată în clipa în care dictatorul a vorbit de situația de la Timișoara și când se spune că un tânăr ar fi început să strige „Timișoara, Timișoara, la Timișoara au murit copii!” atrăgând atenția celor din balcon și a securiștilor aflați în apropiere. Rumoarea se instalează, enigmaticul tânăr dispăre, rândurile se rup și mai ales intervine zgomotul creat de atmosfera de haos a oamenilor care începuseră să țipe dintr-o stare de panică. Dar oare ce a generat această stare de panică și strigătele oamenilor de acolo: diversioniști bine implantați, explozia unei petarde, sunet de fond creat prin mijloace speciale, personajul enigmatic amintit mai sus ori poate vreun rebel nedescoperit

niciodată care și-a dat seama din senin că a venit momentul declanșării revoluției la București? Oare zgomotul să fie rezultatul unei conspirații ori să fi fost instinctul unui om simplu din „clasa muncitoare” care detestă sincer regimul și pe dictator? Cert este un singur lucru: clipa aceasta de panică îl înfrigurează pe Ceaușescu, îi astâmpără debitul verbal și îl pune în fața începutului unei răzmerițe. Vuietul acesta înspăimântător, ca de cutremur, avea să dea o reacție de disperare lui Ceaușescu care va părăsi balconul nu înainte de a rosti celebra expresie: „alooo, alooo, tovarăși!!!” Mitingul va fi apoi reluat dar nimic nu va mai fi la fel, startul revoltei la București fusese dat. Rândurile la acest miting se refac doar în față, în zona înțesată de securiști și unde se găseau comasați membrii activului care mimau liniștea și adeziunea deplină la elucubrațiile expuse în balconul C.C.-ului. În spate, grosul mulțimii, muncitori, tehnicieni și alți angajați ai întreprinderilor bucureștene fugeau care încotro și rupeau deja cu bună știință pancartele mincinoase pe care fuseseră obligați să le care la această demonstrație de forță a regimului. Deja mai mult ori mai puțin clar se auzeau primele vociferări și scandări la adresa dictatorului și a regimului. Soarta lui Ceaușescu și a regimului său devenea din ce în ce mai clară, era doar o chestiune de ore până la prăbușirea regimului comunist din România. Bulgărele de zăpadă fusese pornit, urma noaptea de 21-22 Decembrie 1989 în care sângele martirilor va spăla rușinea unei întregi națiuni și prin al căror sacrificiu se va porni acea uriașă ieșire în stradă din dimineața lui 22, urmată rapid de fuga cu elicopterul a lui Nicolae și a Elenei Ceaușescu și apoi trecerea armatei de partea poporului revoltat, punctul de cotitură al Revoluției din Decembrie 1989.

Dar revenind la episodul vuietului din după-amiaza lui 21, oare cine ori ce a fost declanșatorul? Să fi fost acel enigmatic și necunoscut tânăr așezat fix în direcția privirii lui Ceaușescu? Să fi fost o reacție de nervozitate și revoltă de nesuprimat a muncitorilor din zonă? Să fi fost clipa de glorie anonimă a vreunui dizident solitar care visa la prăbușirea definitivă a regimului ori opera bine pusă în scenă a unor servicii secrete străine? Să fi fost o manevră a unui grup din interiorul securității ori inițiativa unui grup revoluționar necunoscut până astăzi? Poate că a fost opera geniului rebel care zace în fiecare român, poate a fost totul mai simplu decât pare. Dar oare cum și când vom afla toate acestea?

21 Decembrie 1989: conspirație ori hazard?

Daniel Gheorghe
Deputat PNL